

Inter-Parliamentary Union

133e Assemblee van de Interparlementaire Unie (IPU) Genève, 17-21 oktober 2015

Verlag van de Belgische delegatie

Inhoud

Inleiding	2
Samenstelling van de Belgische delegatie	2
Algemeen debat	3
Spoeddebat	4
Debat over de bescherming van het culturele werelderfgoed (commissie II)	5
Andere debatten in de commissies	6
Vergadering van de vrouwelijke parlementsleden en Forum van de jonge parlementsleden	7
Comité Midden-Oosten	8
Bestuursraad	9
Twaalf Plus	10

Inleiding

[Agenda, programma en werkdocumenten van de zitting¹](#)

[Resultaten van de Assemblée : overzicht van de werkzaamheden](#)

Van de 167 parlementen die lid zijn van de IPU namen er 134 aan de zitting deel. Vijf internationale parlementaire assemblees met het statuut van geassocieerd lid (waaronder de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa) en 43 organisaties met het statuut van waarnemer waren eveneens vertegenwoordigd.

De parlementaire delegaties telden 32,5 % vrouwelijke leden.

Dhr. Saber CHOWDHURY (Bangladesh), voorzitter van de IPU, zat de Assemblée voor.

De Assemblée werd toegesproken door dr. Margaret Chan, directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). De IPU werkt samen met diverse VN-instellingen en zorgt voor een parlementaire input in hun werkzaamheden.

Mevr. Chan tijdens haar toespraak voor de Assemblée, omringd door de IPU-voorzitter (links) en oud-senator Marleen Temmerman, hoofd van het departement Reproductieve Gezondheid en Onderzoek van de WHO (rechts).

Samenstelling van de Belgische delegatie

- dhr. Pol VAN DEN DRIESSE, gecoöpteerd senator, voorzitter van de Belgische IPU-groep, delegatieleider
- mevr. Christiane VIENNE, deelstaatsenator (Parlement van de Franse Gemeenschap), ondervoorzitster van de Belgische IPU-groep
- dhr. Alain DESTEXHE, deelstaatsenator (Parlement van de Franse Gemeenschap), ondervoorzitter van de Belgische IPU-groep
- dhr. Philippe MAHOUX, gecoöpteerd senator, voorzitter van de Twaalf Plus Groep in de IPU
- mevr. Sabien BATTHEU, volksvertegenwoordigster
- dhr. Andries GRYFFROY, senator (Vlaams Parlement)
- dhr. Gilles FORET, volksvertegenwoordiger

¹ De website en alle documenten van de IPU zijn beschikbaar in het Engels en het Frans. In dit verslag wordt gelinkt naar de Engelse versie van de website. De Franse versie van dit verslag bevat de links naar de Franse website en documenten.

Algemeen debat

Het thema van het algemeen debat was: “De economische en morele noodzaak van een rechtvaardigere, slimmere en menselijkere migratie”.

Het debat werd ingeleid door drie *keynote speakers*:

- dhr. William Lacy Swing, directeur-generaal van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM)
- dhr. Guy Ryder, directeur-generaal van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO)
- mevr. Kshetu Kyenge, lid van het Europees Parlement (Italië) en ondervoorzitster van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU.

Een aparte sessie van het algemeen debat werd gewijd aan de humanitaire dimensie van migratie. Daarover werd de Assemblee toegesproken door hoge vertegenwoordigers van het Internationaal Comité van het Rode Kruis en het vluchtelingenagentschap van de Verenigde Naties (UNHCR).

In zijn toespraak tijdens het algemeen debat had dhr. Van Den Driessche het over de vluchtelingencrisis in Europa en het Midden-Oosten. Hij zei dat België al veel meer asielvragen krijgt dan het EU-gemiddelde en bijzondere inspanningen doet om de vluchtelingen goed op te vangen, conform zijn internationale

verplichtingen. Het aantal asielvragen kan echter niet eindeloos blijven groeien. Als parlamentslid vroeg spreker begrip, “hoewel sommigen dat niet graag horen”, voor de ongerustheid van veel Belgen, die vrezen voor toenemende spanningen tussen de westerse waarden en manier van leven en die van de nieuwkomers, indien de huidige toevloed aanhoudt. De aan de gang zijnde exodus uit het Midden-Oosten en Afrika betekent trouwens ook een enorme braindrain voor de landen in kwestie. Hij somde verschillende maatregelen op waardoor de

vluchtelingenstroom naar West-Europa ingeperkt kan worden, van een correcte toepassing van de Dublin-verordening, meer geld voor kwalitatieve opvang van vluchtelingen in hun eigen regio tot misschien zelfs *safe zones* voor afgewezen asielzoekers. Maar vooral is het absoluut cruciaal om Daesh zo snel mogelijk te verslaan, zodat vluchtelingen en ontheemden kunnen terugkeren. Dhr. Van Den Driessche brak in dat verband een lans voor meer steun aan de Koerdische Peshmerga's.

Het algemeen debat werd besloten met de goedkeuring van een [verklaring](#). Vanuit een benadering van migratie gebaseerd op rechten en kansen, somt de verklaring de belangrijkste taken van parlementsleden in verband met de migratieproblematiek op: het uitbouwen van een wettelijk beschermingskader, met toepassing van alle relevante internationale verdragen; zorgen voor niet-discriminatie en eerbiediging van de mensenrechten van migranten; en werken aan sociale cohesie en een vreedzame en inclusieve samenleving.

Dhr. Mahoux werd als voorzitter van de Twaalf Plus Groep geconsulteerd over een voorlopige versie van de verklaring en deed verscheidene suggesties die in de verklaring werden opgenomen, o.a. over de noodzaak om bepaalde grijze zones in de wettelijke bescherming van migranten en vluchtelingen aan te pakken (bijv. de verantwoordelijkheid inzake het zoeken naar mensen in nood op zee of inzake de erkenning van milieuvluchtelingen). Ook zijn vraag om specifiek naar kindmigranten te verwijzen en sterker aan te dringen op eerbiediging van de arbeidsregels van de ILO ten aanzien van migranten werd in aanmerking genomen.

Spoeeddebat

Er waren vijf voorstellen voor een spoeddebat. Twee daarvan gingen ook over de vluchtelingenproblematiek en meer bepaald over de noodzaak van een goede opvang (Soedan) en het respecteren van de internationale verbintenissen (Verenigde Arabische Emiraten). Zij werden later door de betrokken delegaties samengevoegd. Twee andere voorstellen, ingediend door Syrië en Mexico, gingen over de bestrijding van terrorisme en extremisme, en een laatste voorstel, ingediend door New Zeeland, ging over de klimaatuitdaging, naar aanleiding van de VN-klimaatconferentie in Parijs (COP21).

De delegatie van de Verenigde Arabische Emiraten had een ontmoeting met delegatieleider Pol Van Den Driessche om steun te vragen voor haar voorstel.

In de Twaalf Plus Groep (zie p. 10) werd echter beslist om het voorstel van Nieuw-Zeeland te steunen. Over de strijd tegen het terrorisme en Daesh werd tijdens de vorige Assemblee in Hanoi (maart 2015) al een spoeddebat gehouden, op voorstel van België en Australië trouwens, terwijl de vluchtelingenproblematiek aan bod kwam in het algemeen debat.

Senator Van Den Driessche in gezelschap van de voorzitter van de delegatie van de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), mevr. Amal Al-Qubaisi, en andere leden van de VAE-delegatie

Tijdens de stemming in de Assemblee over de keuze van het urgentiepunt stemde de Belgische delegatie dan ook voor het voorstel van Nieuw-Zeeland. Zij stemde tegen het voorstel van Syrië en onthield zich over het voorstel van Mexico. Over het gemeenschappelijke voorstel van de Verenigde Arabische Emiraten en Soedan bracht de delegatie haar 12 stemmen verdeeld uit (6 tegen, 6 onthouding).²

Drie voorstellen haalden de vereiste meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen: dat van de Verenigde Arabische Emiraten en Soedan, dat van Mexico en dat van Nieuw-Zeeland. Het eerste voorstel kreeg echter het hoogste aantal stemmen voor en werd dan ook gekozen.

De rol van de Interparlementaire Unie, de parlementen, de parlementsleden en de internationale en regionale organisaties in het verstrekken van de noodzakelijke bescherming en noodhulp aan wie op de vlucht is voor oorlog, binnenlandse conflicten of sociale omstandigheden, en dat in overeenstemming met de principes van het internationaal humanitair recht en de internationale verdragen.

Mevr. Vienne nam het woord tijdens het spoeddebat. De huidige problemen zijn volgens haar geen voorbijgaande crisis. Massale volksverhuizingen ten gevolge van oorlogen en de klimaatverandering zijn een omwenteling in onze samenlevingen aan het veroorzaken. De gebeurtenissen vereisen dan ook een globale aanpak op lange termijn, waarvoor de landen van oorsprong, de transitlanden en de landen van bestemming moeten samenwerken, met eerbiediging van de mensenrechten en de internationale verplichtingen. Muren optrekken is

² In de Assemblee heeft elke delegatie een stemmenaantal variërend van 10 tot 23, afhankelijk van het bevolkingsaantal van het land. Een individueel delegatielid kan echter niet meer dan 10 stemmen uitbrengen. De delegatie brengt over elk voorstel apart haar volledige stemmenaantal uit en kan dat aantal naar eigen goeddunken verdelen in stemmen voor, stemmen tegen of onthoudingen. De bedoeling is zo de verschillende meningen die eventueel in de delegatie leven tot uiting te kunnen brengen.

in geen geval een oplossing en in strijd met onze waarden. Vluchten voor oorlog is geen misdad. Wel moet de mensenhandel bestreden worden, met speciale aandacht voor de bescherming van vrouwen en kinderen. De integratie van vluchtelingen vereist vooral toegang tot onderwijs en cultuur, zodat zij naast de cultuur van hun land van oorsprong ook de cultuur van het land dat ze opneemt, verwerven.

Na het debat stelde een redactiecomité op basis van de tekst van de indieners van het voorstel een [resolutie](#) op. De Assemblée keurde die tekst unaniem goed.

Debat over de bescherming van het culturele werelderfgoed (commissie II)

Tijdens de vorige Assemblée koos de IPU als thema voor de volgende resolutie van haar Tweede Commissie (Duurzame ontwikkeling, financiering en handel) een voorstel van senator Alain Destexhe.

Naar een duurzame bescherming van het materiële en immateriële culturele werelderfgoed tegen vernietiging en aantasting

Senator Destexhe werd aangesteld als co-rapporteur, samen met een parlementslid uit Marokko, dhr. Kouskous.

De resolutie wordt pas tijdens de volgende Assemblée in Lusaka, Zambia (maart 2016) goedgekeurd. Tijdens de Assemblée in Genève vond in de betrokken commissie echter al een eerste, oriënterend debat plaats. In afwezigheid van zijn co-rapporteur leidde senator Destexhe dat debat.

Hij gaf eerst het woord aan een expert van UNESCO. Dhr. Giovanni Boccardi gaf achtergrondinformatie over de notie “cultuurerfgoed” en de manier waarop zij geëvolueerd is. Hij beklemtoonde de rol van elke gemeenschap om te bepalen wat haar erfgoed is en hoe het beschermd moet worden, alsook de nauwe band tussen erfgoed en duurzame ontwikkeling. Er bestaat al een uitgebreid arsenaal aan verdragen en mechanismen voor de bescherming van erfgoed, al laat de concrete toepassing soms te wensen over. Het meest zorgwekkend op dit ogenblik is de toestand van bepaalde erfgoedsites in conflictsituaties.

Rapporteur Destexhe gaf vervolgens een rijk geïllustreerde [PowerPoint-presentatie](#), waarin hij negen belangrijke uitdagingen inzake bescherming van het werelderfgoed identificeerde:

- massatoerisme
- gewapende conflicten en terrorisme
- plundering en verboden handel
- bevolkingstoename en urbanisering
- gebrek aan sensibilisering
- restauratieproblemen
- globalisering
- klimaatverandering
- onvoldoende registratie van het erfgoed.

Voor elke uitdaging formuleerde hij een aantal aanbevelingen, die volgens hem zeker in de resolutie moesten komen.

Vooraf had hij zijn ideeën ook al in een uitvoerige [nota](#) ter attentie van de commissie uiteengezet.

Tijdens het debat dat volgde op de inleidende uiteenzettingen namen 20 sprekers het woord. Daarbij werd onder andere aangedrongen op het warm maken van jongeren voor erfgoedbescherming via opvoeding en onderwijs. Sommige sprekers vonden dat de identiteit (waarden, zeden en gewoonten) van een gemeenschap ook als immaterieel cultureel erfgoed beschouwd moest worden.

Tegen eind december 2015 dienen de co-rapporteurs nu een ontwerpresolutie met toelichting op te stellen. Op die ontwerpresolutie kunnen alle delegaties vervolgens amendementen indienen. Tijdens de Assemblee in Lusaka zullen de werkzaamheden dan besloten worden met de goedkeuring van een resolutie op basis van de voorstellen van de co-rapporteurs en de ingediende amendementen.

Andere debatten in de commissies

De Assemblee heeft vier vaste commissies:

- commissie I: Vrede en internationale veiligheid
- commissie II: Duurzame ontwikkeling, financiën en handel
- commissie III: Democratie en mensenrechten
- commissie IV: VN-zaken.

In Genève werd commissie I gevolgd door dhr. Van Den Driessche, commissie II door dhr. Destexhe, commissie III door mevr. Vienne en mevr. Battheu en commissie IV door dhr. Gryffroy.

Op de agenda van commissie I stond een voorbereidend debat over het thema waarover de commissie op de volgende Assemblee in Lusaka een resolutie zal goedkeuren, namelijk: "Terrorisme: de nood aan meer wereldwijde samenwerking om de bedreiging voor de democratie en voor de rechten van het individu tegen te gaan".

Behalve over de bescherming van het werelderfgoed (zie hierboven) debatteerde commissie II ook over de parlementaire inbreng in de VN-klimaatconferentie in Parijs in december 2015 (COP21). Het debat focuste op de voorbereiding van de [parlementaire vergadering in de marge van de VN-klimaattop in Parijs](#) op 5 en 6 december 2015. De commissie besprak de ontwerp tekst van de slotverklaring van die parlementaire vergadering. De IPU werkt ook aan een Parlementair Actieplan Klimaatverandering, dat op de volgende Assemblee in Lusaka goedgekeurd moet worden. Verder kreeg de commissie een uiteenzetting over de [2015 Global Climate Legislation Study](#) van het Grantham Research Institute (London School of Economics), die de IPU mee sponsort.

De werkzaamheden van commissie III waren volledig gewijd aan de bespreking en goedkeuring van een [resolutie](#) over "Democratie in het digitale tijdperk en het gevaar voor de privacy en de individuele vrijheden". In het kader van de voorbereiding van die resolutie diende de Belgische delegatie op initiatief van volksvertegenwoordiger Stéphane Crusnière een schriftelijke bijdrage in. Naast algemene beschouwingen over de bescherming van de privacy op het internet, vroeg de bijdrage ook aandacht voor het principe van de netneutraliteit en de bescherming van het open internet, waarover de Kamer van volksvertegenwoordigers op dat ogenblik een voorstel van resolutie besprak (doc. 54-650/7). De IPU-resolutie heeft dat element overgenomen (aanbeveling nr. 4).

De Belgische delegatie diende op initiatief van dhr. Mahoux ook een voorstel in voor het thema van de volgende resolutie van commissie III, namelijk: "Rol van de parlementen in de toepassing van de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en samenwerking tussen de Interparlementaire Unie en het Internationaal Arbeidsbureau". De commissie opteerde echter voor een voorstel van Australië: "De vrijheid van vrouwen om volwaardig, veilig en ongehinderd aan politieke processen deel te nemen: pleidooi voor een partnerschap tussen mannen en vrouwen om dat doel te bereiken".

In commissie IV stonden twee punten op de agenda:

- terugblik op 10 jaar werking van de VN-commissie voor vredesopbouw
- de rol van het Internationaal Gerechtshof in Den Haag in het beslechten van internationale geschillen.

Senator Mahoux verving mevr. de Bethune, die de Assemblee niet kon bijwonen, in het bureau van commissie II. Het bureau legde het programma van de commissie voor de volgende Assemblee vast.

Vergadering van de vrouwelijke parlementsleden en Forum van de jonge parlementsleden

Tijdens elke IPU-Assemblee komen de vrouwelijke parlementsleden en de jonge parlementsleden (minder dan 45 jaar) die aan de Assemblee deelnemen apart bijeen. De vergadering van vrouwelijke parlementsleden bestaat al dertig jaar. Het forum van jonge parlementsleden is van veel recentere datum. Het begon in 2011 als een informele vergadering en werd pas in maart 2014 een officieel orgaan van de IPU.

Mevr. Battheu volgde de vergadering van de vrouwelijke parlementsleden, die de thema's van het algemeen debat en van het debat in commissie III (democratie in het internettijdperk) vanuit een genderperspectief bekeek. Er werden een aantal amendementen op de ontwerp-resolutie van commissie III goedgekeurd die later in de resolutie werden opgenomen. De deelnemers kregen ook informatie over de recente en geplande activiteiten van de IPU rond genderkwesties, o.a. de parlementaire [campagne](#) "Ik ben parlements lid: mijn macht voor vrouwenmacht". Verder ging er aandacht naar de 15^e verjaardag van de baanbrekende resolutie 1325 van de VN-Veiligheidsraad over vrouwen, vrede en veiligheid. Het belang van gendergelijkheid voor de toepassing van die resolutie werd onderstreept.

De vergadering van vrouwelijke parlementsleden organiseerde ook voor het eerst een zgn. genderpariteitsdebat. Zo een debat heeft tot doel mannen en vrouwen op gelijke wijze over een bepaald onderwerp te laten discussiëren (strikte afwisseling van sprekers van beide geslachten) en de genderdimensie van dat onderwerp uit te diepen. Het genderpariteitsdebat in Genève ging over parlementaire controle en politieke wil. Parlementaire controle op de regering is het onderwerp van het tweede rapport over de toestand van de parlementen in de wereld (Global Parliamentary Report) dat de IPU samen met het United Nations Development Programme (UNDP) voorbereidt en dat in 2016 moet uitkomen.³

Het debat werd ingeleid door een panel waar dhr. Mahoux deel van uitmaakte. Hij wees er onder andere op dat het aantal vrouwen in het parlement op zich, hoe belangrijk ook, niet genoeg is om ervoor te zorgen dat zij op gelijke wijze deelnemen aan de parlementaire controle op de regering. Daarvoor moeten zij in het parlement en in hun fractie ook op de juiste plaatsen zitten en mogen zij bijvoorbeeld niet in het hokje van de genderkwesties of andere "zachte" materies weggezet worden.

Dhr. Foret nam deel aan het forum van jonge parlementsleden. Ook het forum spitste zich toe op de thema's van het algemeen debat en van commissie III, die overduidelijk een jongerenaspect hebben en om een inbreng van jongeren vragen. Tijdens de volgende Assemblee in Lusaka (maart 2016) zal het forum vooral werken op de resoluties van commissie I (terrorisme) en commissie II (bescherming van het werelderfgoed). Het algemeen debat zal daar trouwens ook over een

³ Het eerste [rapport](#) ging over de evolutie van de parlementaire representatiefunctie en kwam uit in 2012.

onderwerp gaan dat jongeren direct aanbelangt, namelijk: “De democratie verjongen, jongeren een stem geven”. In Genève hield het forum al een hoorzitting met een vertegenwoordiger van het antiterrorismecomité van de VN-Veilighedsraad. De jonge parlementsleden discussieerden ook over de verbetering van hun eigen netwerk en onderlinge communicatie. De afzonderlijke conferenties van jonge parlementsleden die de IPU sinds 2014 organiseert moeten voortgezet worden. De derde conferentie zal vlak voor de Assemblée in Lusaka plaatshebben (16-17 maart 2016).

Comité Midden-Oosten

Mevr. Vienne nam deel aan de vergaderingen van het [Comité Midden-Oosten](#), waar zij sinds maart 2014 plaatsvervangend lid van is.

Het comité, dat zeven leden en zeven plaatsvervangers telt, volgt het vredesproces in het Midden-Oosten en probeert een dialoog met en tussen de parlementsleden van alle bij het conflict betrokken partijen te bewerkstelligen. In Genève stonden verschillende kwesties op de agenda.

Het comité beraadde zich, niet voor het eerst, over de vraag hoe het moest omgaan met de factoren die zijn werking bemoeilijken, in het bijzonder het onbegrip voor de doelstellingen van het comité en de occasionele tegenwerking van Israëliëse kant, waardoor de plannen van het comité voor een bezoek in de regio steeds opnieuw uitgesteld moeten worden. De secretaris-generaal van de IPU bracht eind juli een bezoek aan Jeruzalem om duidelijk te maken dat het comité zich niet wil mengen in de eigenlijke vredesonderhandelingen en ook geen parallel circuit wil opzetten. Het comité wil de vrede bevorderen met een zgn. rondetafel-aanpak, waarbij parlementsleden uit de regio nadenken over concrete samenwerkingsprojecten in bepaalde sectoren (watervoorziening, landbouw, gezondheidszorg). Het comité heeft bevestigd dat het zo snel mogelijk een eerste rondetafel over water in de regio wil organiseren.

Daarnaast werd het comité gebriefd over de vluchtelingen crisis in het Midden-Oosten, de toestand in Libië en de internationale strijd tegen het terrorisme in het Midden-Oosten. Als voorzitter van de Twaalf Plus Groep woonde ook dhr. Mahoux de vergadering over de vluchtelingenproblematiek bij.

Bestuursraad

De Bestuursraad is de IPU-instantie die het beleid en de werking van de organisatie bepaalt en controleert, in tegenstelling met de Assemblee, die de politieke standpunten van de IPU goedkeurt. Aan de Bestuursraad rapporteren ook de gespecialiseerde comités, zoals het comité Midden-Oosten. Elk lid-parlement heeft in de Bestuursraad 3 stemmen (2, indien het alleen mannen of alleen vrouwen afvaardigt).

De Belgische afgevaardigden waren delegatieleider Pol Van Den Driessche, mevr. Vienne en dhr. Mahoux.

Besluiten van de Bestuursraad:

a) Verkiezing van Belgische parlementsleden in diverse functies

De Bestuursraad heeft de volgende functies toegekend aan Belgische parlementsleden:

- Christiane Vienne werd verkozen tot gewoon lid van het Comité Midden-Oosten, waar zij al plaatsvervangend lid van was. Haar mandaat loopt verder tot maart 2018.
- Philippe Mahoux werd verkozen tot lid van het [Comité Internationaal Humanitair Recht](#) voor een mandaat van vier jaar. Dit comité telt 12 leden, een man en een vrouw per geopolitieke groep.
- Pol Van Den Driessche werd verkozen tot lid van de [Groep Facilitatoren voor Cyprus](#) (3 leden), eveneens een mandaat van vier jaar.
- Andries Gryffroy werd aangesteld als een van de twee interne revisoren van de IPU-rekeningen voor het jaar 2016. Hij zal tijdens de lenteassemblee van 2017 verslag dienen uit te brengen over de financiële resultaten van de IPU in het voorafgaande jaar. De rekeningen van de IPU worden gecontroleerd door een externe revisor (op dit ogenblik is dat het Zwitserse Federale Rekenhof) en door twee interne revisoren (parlementsleden).

Verder stelde dhr. Destexhe zich kandidaat voor de [IPU-Adviesgroep HIV/aids en gezondheid van moeders, pasgeborenen en kinderen](#) (12 leden). Die adviesgroep wordt niet verkozen door de Bestuursraad maar rechtstreeks aangesteld door de IPU-voorzitter na diverse consultaties. IPU-Voorzitter Chowdhury heeft senator Destexhe in november 2015 tot lid van de adviesgroep benoemd voor een mandaat van vier jaar.

Met daarnaast ook nog een mandaat in het Bureau van commissie II (mevr. de Bethune) en het voorzitterschap van de Twaalf Plus Groep (dhr. Mahoux) is België een van de landen met het grootste aantal functies in de IPU.

b) Nieuw lid van de IPU: Fiji werd verwelkomd als 167^e lid van de IPU (op een totaal van 190 staten die een parlement hebben).

c) Begroting 2016

De Bestuursraad keurde de begroting voor 2016 goed. Zij bedraagt 15.788.300 Zwitserse frank (ongeveer 14,5 miljoen euro), waarvan ongeveer twee derden gefinancierd wordt met bijdragen van de parlementen die lid zijn van de organisatie. De belangrijkste andere inkomstenbron zijn de vrijwillige bijdragen van externe donoren (bijna 4,3 miljoen Zwitserse frank). De bijdragen van de leden dalen met 8,7 % ten opzichte van 2015, de derde verlaging sinds 2012.

De Belgische bijdrage daalt van 131.100 Zwitserse frank in 2015 naar 123.800 Zwitserse frank voor 2016 en komt daarmee nominaal terug op het niveau van 2004-2005. In vergelijking met 2011, toen zij haar hoogste niveau bereikte (180.400 Zwitserse frank), is de Belgische bijdrage met meer dan 30 % gedaald. Dat is niet enkel te danken aan de verlaging van het totale bedrag van de ledenbijdragen in 2012, 2015 en 2016. Het procentuele aandeel van België in dat bedrag is door de aanpassing van de bijdrageschaal in 2012 en 2014 eveneens gedaald (van 1,49 % in 2011 naar 1,24 % sinds 2014). De bijdrageschaal van de IPU volgt die van de Verenigde Naties en is gebaseerd op de draagkracht van de leden.

d) Besluiten over gevallen van schendingen van de mensenrechten van parlementsleden

De IPU heeft sinds 1976 een [Comité voor de mensenrechten van parlementsleden](#). Dat tienkoppige comité onderzoekt concrete gevallen van mensenrechtenschendingen waar parlementsleden het slachtoffer van zijn en wordt wereldwijd erkend als een uniek en gezaghebbend instrument voor de bescherming van parlementsleden in de uitoefening van hun functie.

Het comité vergadert driemaal per jaar, tijdens de twee Assemblees en eenmaal afzonderlijk in Genève. Tijdens de vergaderingen in het kader van de Assemblees bespreekt het comité enkel de prioritaire gevallen (bijzonder ernstige gevallen, gevallen waarin er belangrijke nieuwe elementen zijn, gevallen die een andere aanpak vereisen). Alle gevallen die bij het comité aanhangig zijn blijven echter in behandeling zolang er kans is op een oplossing en komen minstens eenmaal per jaar aan bod. Sommige gevallen blijven zo tien jaar of langer in behandeling. Tijdens de Assemblees legt het comité zijn besluiten over de prioritaire gevallen ter goedkeuring voor aan de Bestuursraad. Alleen als daar gegronde redenen voor zijn, worden de besluiten van het comité niet openbaar gemaakt en enkel aan de betrokken partijen meegedeeld.

Tijdens de 133e Assemblee besprak het comité 49 dossiers betreffende 115 parlementsleden in 19 landen. De Bestuursraad keurde 19 besluiten goed betreffende 71 parlementsleden uit 13 landen (Bangladesh, Colombia, D.R. Congo, Eritrea, Irak, Kameroen, Maleisië, Mongolië, Niger, Palestina/Israël, Rusland, Sri Lanka en Venezuela). De delegaties van Cuba, Maleisië en Venezuela hebben voorbehoud gemaakt bij bepaalde resoluties.

[Lijst van de aangenomen besluiten](#)

[Overzicht 2015](#)

Twaalf Plus

- De [Twaalf Plus Groep](#) is een van de zes [geopolitieke groepen in de IPU](#) en verenigt 47 landen, namelijk de meeste lidstaten van de Raad van Europa en enkele niet-Europese democratieën naar Westers model (Australië, Canada, Israël en Nieuw-Zeeland).⁴

⁴ De andere groepen zijn: de Afrikaanse Groep (48 landen), de Arabische Groep (18 landen), de Groep Azië/Stille Oceaan (32 landen), de Euraziatische Groep (7 landen) en de Latijns-Amerikaanse Groep – GRULAC (22 landen). Azerbeidzjan behoort tot geen enkele geopolitieke groep. Het land deed in 2012 een aanvraag om lid te worden van de Twaalf Plus Groep maar die werd verworpen.

Afgevaardigden van de parlementen die lid zijn van de groep (in principe twee per land) vergaderen vlak voor en tijdens elke Assemblee van de IPU om informatie uit te wisselen en hun standpunten in de mate van het mogelijke op elkaar af te stemmen. De vertegenwoordigers van de groep in de diverse organen van de IPU (Uitvoerend Comité, bureau van de vaste commissies, gespecialiseerde comités, ...) brengen in de groep verslag uit over de werkzaamheden van die organen. In de groep wordt ook beslist over de kandidaturen voor vacante functies in de IPU⁵.

De groep vergaderde in Genève op 17, 19 en 21 oktober 2015.

Senator Philippe Mahoux is sinds oktober 2014 voorzitter van de Twaalf Plus Groep (hernieuwbaar mandaat van 2 jaar). Hij zat de vergaderingen in Genève voor. Pol Van Den Driessche en Christiane Vienne zijn de Belgische afgevaardigden in de groep.

De vergaderingen van de groep worden voorbereid in een stuurcomité van een tiental leden onder wie de voorzitter. Het stuurcomité vergaderde op 21 september 2015 in de Senaat in Brussel en werd er ontvangen door Senaatsvoorzitster Christine Defraigne.

- Een greep uit de onderwerpen die tijdens de 133e Assemblee in de groep aan bod kwamen:
 - het urgentiepunt
 - de begroting 2016: de nieuwe vermindering van de bijdragen kwam er vooral op aandringen van de Twaalf Plus Groep. In de groep werd wel enige ongerustheid geuit over het toenemende aandeel van externe financiering, waardoor de onafhankelijkheid van de IPU in het bepalen van haar activiteiten in het gedrang zou kunnen komen.
 - de nieuwe strategie van de IPU voor 2018-2022: de [huidige vijfjarenstrategie](#) van de IPU loopt af in 2017. De groep dringt erop aan dat nu al met de voorbereiding met de nieuwe strategie begonnen wordt. Gesuggereerd werd om zoals vorige keer in de Twaalf Plus een werkgroep op te richten. Die heeft toen een beslissende impact gehad op de formulering van de strategie.
 - de aanpak van het thema e-parlement in de IPU: in de groep wordt ervoor gepleit om de tweejaarlijkse speciale conferentie over ICT in het parlement te vervangen door kortere maar frequentere debatten in het kader van de IPU-Assemblees.
 - de positie van Thailand in de IPU: ondanks de staatsgreep van 2014 werd het parlement van Thailand niet geschorst als lid van de IPU, omdat er een weliswaar benoemd overgangsparlement is. In de groep vonden sommigen dat zo een parlement hoogstens het statuut van waarnemer kan hebben.
 - geplande zending van de IPU naar Syrië: deze zending werd al meermaals uitgesteld, nu blijkbaar voor onbepaalde tijd. De groep vond dat een goede beslissing en stelde voor te zoeken naar andere manieren om vertegenwoordigers van de diverse partijen te ontmoeten en eventueel samen te brengen.
 - U-report: de groep werd geïnformeerd over dit door UNESCO gesteunde initiatief dat tot doel heeft een stem te geven aan jongeren en nuttig kan zijn voor de communicatie tussen parlementsleden en de jongeren in hun land.
 - update over Oekraïne: de groep keurde tijdens de vorige Assemblee in Hanoi (maart 2015) een [verklaring](#) goed over de toestand in Oekraïne en kreeg een update van de Oekraïense delegatie.
- Als voorzitter van de Twaalf Plus Groep nam dhr. Mahoux deel aan een vergadering van de voorzitters van de vaste commissies en van de geopolitieke groepen met de voorzitter en de secretaris-generaal van de IPU. Dat overlegmoment heeft sinds 2014 plaats tijdens elke Assemblee.

⁵ Voor sommige functies kan enkel de geopolitieke groep kandidaturen indienen. In de Twaalf Plus Groep is het echter de gewoonte dat de leden ook hun kandidaturen voor andere functies (waarvoor zij rechtstreeks bij de IPU kunnen kandideren) eerst aan de groep voorleggen en de beslissing en eventuele stemming van de groep daarover aanvaarden.

Er werden twee onderwerpen besproken: de werking van de commissies en andere organen van de IPU en de werking van de geopolitieke groepen.

Wat het eerste punt betreft werden twee problemen aangehaald:

- (i) de ongelijke verdeling van de functies in de IPU tussen de landen: slechts 45 van de bijna 170 nationale delegaties bekleden een functie in de IPU, terwijl sommige delegaties (België is een voorbeeld) meerdere functies bekleden. De geopolitieke groepen werden opgeroepen te zorgen voor een betere spreiding van hun kandidaturen. Daarnaast zullen de bestaande regels die bepalen dat eenzelfde land bepaalde functies niet kan combineren of niet langer dan een bepaalde tijd kan uitoefenen voortaan strikt toegepast worden, wat in het verleden niet steeds het geval was.
- (ii) het absentisme onder de mandaathouders: sommige organen kunnen niet behoorlijk functioneren omdat te veel leden afwezig blijven. De geopolitieke groepen werd gevraagd de kandidaten voor functies in de IPU en hun parlementen beter te informeren over de verplichtingen die ermee gepaard gaan. Niet-functionerende mandaathouders zullen sneller vervangen worden.

Wat de werking van de geopolitieke groepen zelf betreft, opperde de IPU-voorzitter dat het misschien tijd werd om de werking van de groepen te harmoniseren. Nu zijn er groepen, zoals de Twaalf Plus en GRULAC, die goed georganiseerd zijn en volgens duidelijke regels werken, terwijl andere amper een gestructureerde werking kennen. Het voorstel van de IPU-voorzitter riep echter nogal terughoudende reacties op. Dhr. Mahoux stelde dat de IPU eventueel wel bepaalde basisregels kon opleggen waaraan de werking van elke geopolitieke groep zou moeten voldoen maar dat er geen sprake kon zijn van uniformisering. Ook het idee van ondersteuning van de geopolitieke groepen door het IPU-secretariaat werd niet gunstig ontvangen. Los van budgettaire overwegingen staan de geopolitieke groepen op hun autonomie.

- Zoals de traditie het wil, sprak dhr. Mahoux tijdens de slotzitting van de Assemblee namens de Twaalf Plus Groep een dankwoord en nabeschouwing over de werkzaamheden uit. Zijn collega's van de andere geopolitieke groepen deden hetzelfde.

